

της πατρίδας μου
η δημαρία

θεραπίτης-χώρος ραδιουργίας κ ανατροπής-Νέστορος κ Ευαγγελιστορίας-1810ν
thersitis.espin.net

κατάληψη Αγρός-Πάρκο Τρίτη-1810ν (2η είσοδος Χασιάς)
agros.espinblogs.net

η μακεδονία ανήκει...

Τον τελευταίο χρόνο ένα γαλανόλευκο πανηγύρι στήθηκε με αφορμή το «φλέγον(!)» ζήτημα της ονοματοδοσίας του γειτονικού κράτους. Στο πανηγυράκι αυτό, φράσεις όπως «η μακεδονία είναι ελληνική» είχαν την τιμητική τους. Ο εθνικιστικός λόγος που αρθρώθηκε, ενεργοποίησε τους εθνικούς μύθους για «ένδοξους προγόνους» και ιστορικές συνέχειες αίματος μέσα στους αιώνες, ... παραχαράσσοντας τελικά την ιστορία.

ΠΟΙΟΣ ΜΕΓΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ; ...

Ο μεγαλέκος, που τόσο το ελληνικό κράτος όσο και το μακεδονικό διαγκωνίζονται διακαώς για το ποιος θα επικρατήσει ως ο πιο «περήφανος» και «αυθεντικός» απόγονός του, ήταν από τους μεγαλύτερους μακελάρηδες που έχει καταγράψει η ιστορία. Όπου πήγε υποδούλωσε, λεηλάτησε, κατέσφαξε, βάφτισε με το όνομά του πολλές από τις πόλεις που κατέκτησε, απαιτούσε να τον λατρεύουν ως θεό. Πριν αρχίσει το διάβα του για το μεγάλο μακελειό, φρόντισε να διασφαλίσει πρώτα τα νώτα του στα νότια, κατακτώντας τις ανταγωνιστικές για τις βλέψεις του πόλεις που ανήκαν στην επικράτεια που σήμερα ονομάζεται «Ελλάδα», όπως τη Θήβα και την Αθήνα.

... ΚΑΙ ΠΟΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ;

Ο μακεδονικός χώρος διαχρονικά αποτέλεσε ένα μεγάλο χωνευτήρι διαφορετικών κοινοτήτων και πολιτισμών. Υπήρξε μια περιοχή-σύνορο, ένας τόπος στον

οποίο συμβίωσαν -ειρηνικά ως επί το πλείστον- πολλές διακριτές γλωσσικές και θρησκευτικές κοινότητες. Στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα, ο πληθυσμός της περιοχής αποτελούνταν από Έλληνες, Σέρβους, Βούλγαρους, Τούρκους, Εβραίους, Βλάχους και Αλβανούς, ελληνόφωνους, βλαχόφωνους, σλαβόφωνους μουσουλμάνους και άλλους, που συνιστούσαν το πολύχρωμο μωσαϊκό της Μακεδονίας.

Η Μακεδονία, μετά την πολύ πρόσφατη δημιουργία των εθνών-κρατών (που μετράει μόλις δυόμισι περίπου αιώνες), αποτέλεσε το «μήλον της έριδος» ανάμεσα στα νεοσύστατα κράτη της Ελλάδας, Σερβίας, Βουλγαρίας, που διεκδικούσαν γεωστρατηγικά συμφέροντα από αυτήν. Κατά την περίοδο των βαλκανικών πολέμων (1912-13) το ελληνικό κράτος κατέκτησε για πρώτη φορά ένα μέρος της, διπλασιάζοντας έτσι τα εδάφη του και αυξάνοντας τον πληθυσμό του κατά 75% , παρόλο που μόλις το 10% θα μπορούσε να εκληφθεί ως «ελληνικό» με μοναδικό κριτήριο ότι μιλούσε την ελληνική γλώσσα. Φυσικά, για να ενσωματωθεί η περιοχή στα γειτονικά έθνη-κράτη χρειάστηκε να χυθεί πολύ αίμα, να γίνουν σφαγές, βίαιες εκτοπίσεις πληθυσμών, επιβολή κοινής γλώσσας και εθίμων. Πρακτικές που εφαρμόστηκαν κάθε φορά κατά τη διαδικασία κατασκευής και εγκαθίδρυσης των εθνών-κρατών, προκειμένου να ενσωματωθούν τόσο ανομοιογενείς κοινότητες και πληθυσμοί κάτω από ενοποιητικές σημαίες και λάβαρα.

ΠΟΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ;

Με αφορμή το «μακεδονικό», οι λόγοι περί «εθνικής ενότητας» και «εθνικής ομοψυχίας» παράχθηκαν κατά ριπάς από όλο το φάσμα του συστήματος. Εθνικιστικά συλλαλητήρια, γαλανόλευκα καρναβάλια πατριδόπληκτων και εθνικόφρονων, караβанаδων και παπαδαριού που ζητωκραύγαζαν τον милитарισμό και τον σκοταδισμό τους. Φασιστικές γκρούπες που βγήκαν από τα λαγούμια τους ψαρεύοντας στα βρωμόνερα του εθνικιστικού οχετού, παίζοντας φιλικά ματς με τα MAT, και επιχειρώντας να δημιουργήσουν κοινωνικές συμμαχίες (π.χ. προσπάθεια να προωθήσουν καταλήψεις για τη Μακεδονία και τον Κατοίφα!!!). Όλοι οι βασικοί πυλώνες του εθνικού κορμού συστρατευμένοι, επιχειρώντας να μας πείσουν πως το συμφέρον μας κρύβεται στην πνιγηρή αγκαλιά του έθνους.

Οι λόγοι όμως περί «εθνικής ενότητας» και «εθνικής ομοψυχίας», τα έθνη και οι εθνικισμοί, οι μύθοι και τα σύμβολά τους, είναι και θα παραμείνουν ιδεολογικές αυταπάτες που καλούν τους/τις καταπιεσμένους/ες να ενωθούν με τους

καταπιεστές τους. «Εθνική ενότητα» σημαίνει μια κοινή αγκαλιά ανάμεσα σε εκ-
μεταλλευτές και εκμεταλλευόμενους. Μια πνιγηρή αγκαλιά για αυτούς/ές που
κάθε μέρα βιώνουν πάνω τους την απαξία, την υποτίμηση, την εκμετάλλευση,
τη βία των αφεντικών. Όσο πιο βαθιά χωνόμαστε σε αυτήν τη «θαλπωρή», τόσο
περισσότερο θα αυξάνονται τα μεγέθη της λεηλασίας των κυρίων.

**Ενάντια σε έθνη, κράτη, εθνικισμούς,
αφεντικά, πατριαρχία, θρησκείες, ιεραρχίες.**

**Δίπλα σε φτωχοδιαβόλους και καταπιεσμένες,
σε κυνηγημένους και αντιστεκόμενες,
αλληλέγγυες ο ένας στην άλλη.**

**ΚΑΝΕΝΑ ΕΘΝΟΣ ΔΕΝ ΜΑΣ ΕΝΩΝΕΙ
ΚΑΝΕΝΑ ΟΝΟΜΑ ΔΕΝ ΜΑΣ ΧΩΡΙΖΕΙ**

**...στις
ΟΡΚΟΥΔΕΣ ΤΗΣ**

μα τόσο ελληνική...

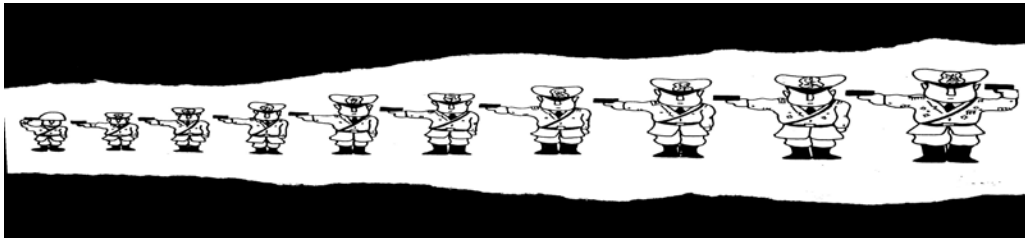
Παράξενα μας τα λέει ο εθνοπατέρας Χαρίλαος Τρικούπης. Τι εννοεί άραγε; Πως η μακεδονία χρειαζόταν να εξελληνιστεί; Ποιους «όλους» έπρεπε να κάνει έλληνες ο ελληνικός εθνικισμός (και αντίστοιχα ποιους «όλους» βούλγαρους ο βουλγαρικός;). Ο Τρικούπης δεν ήταν μεθυσμένος. Απλά διατύπωσε αυτό που συνέβαινε κατά κόρον σε όλα τα Βαλκάνια: τα κράτη που νικούσαν και προσαρτούσαν εδάφη, εθνικοποιούσαν ταυτόχρονα και τους πληθυσμούς. Όπως παντού, αλλά ιδιαίτερα στα Βαλκάνια, το μπλέξιμο πληθυσμών, γλωσσών και κουλτούρων ήταν αυτό που ενοχλούσε και εμπόδιζε τις Μεγάλες Ιδέες. Και ένα έθνος-κράτος για να είναι ισχυρό έπρεπε να εξαφανίσει αυτό το «μπαστάρδεμα».

«...όταν έρθει ο μέγας πόλεμος η Μακεδονία θα γίνει ελληνική ή βουλγαρική κατά τον νικήσαντα. Αν την λάβωσι οι Βούλγαροι, δεν αμφιβάλω ότι θα εκσλαβίσωσι τον πληθυσμό μέχρι των θεσσαλικών συνόρων. Αν ημείς την λάβωμεν, θα τους κάνουμε όλους Έλληνες...»

Χαρίλαος Τρικούπης 1880

**Πάρτε χάπια και
...περαστικά!**

Χάρτης από το βιβλίο γεωγραφίας Β' γυμνασίου που εκδόθηκε από την εθνοσωτήριο κυβέρνηση το 1968. Την χούντα δηλαδή. Και πώς αναγράφει την περιοχή που συνορεύει η Ελλάδα στα βόρεια σύνορά της; Μακεδονία; Μα καλά, η χούντα, αυτοί οι «αγνοί πατριώτες και προστάτες του έθνους», παρέδωσαν «το όνομα της Μακεδονίας μας» στους Σλάβους; Φαίνεται πως (όπως συνηθίζονταν τότε που «οι άνθρωποι κοιμόντουσαν με τα παράθυρα ανοικτά») άρπαξε γερό κρουολόγημα ο χουντικός γεωγράφος και μέσα στον πυρετό του έγραψε λάθος το όνομα. Ή ίσως απλά «η ελληνικότητα της μακεδονίας» είναι ένα εθνικιστικό πολιτικό παιχνίδι που άγεται και φέρεται αναλόγως των συμφερόντων του ελληνικού κράτους. Τα εθνικά ιδεώδη είναι χάπια αποχαύνωσης!

στην εθνική ενότητα

Τα τελευταία χρόνια, με την άφιξη χιλιάδων μεταναστριών και μεταναστών, επιχειρήθηκε να γίνουν τα σχολεία ένα νέο πεδίο διάχυσης του εθνικοπατριωτικού μίσους. Με επίκεντρο την παρουσία μεταναστών και μεταναστριών μαθητών/τριών είδαμε να συμβαίνουν από μαζικές «αποχές» μαθητών, εξώδικα, μέχρι και επιθέσεις σε δασκάλους και παιδιά από ομάδες «αγανακτισμένων γονιών». Ρατσιστικές πρακτικές που είτε γίνονται από ορισμένους ακροδεξιούς συλλόγους γονέων και κηδεμόνων, είτε από φασίστες μαθητές, είτε από αντιδραστικούς καθηγητές, και επιχειρούν να εξορίσουν αυτά τα παιδιά εκτός κοινωνικής σφαίρας, να τα στοχοποιήσουν ως απειλή, ως τους «επικίνδυνους άλλους», τις «ξένες».

Στην περίοδο του εθνικιστικού παροξυσμού κατά την επικύρωση της συμφωνίας των πρεσπών, ο αλυτρωτισμός, οι χαμένες πατρίδες, η ελληνική μακεδονική γη και διάφορα άλλα μυθεύματα εμφανίστηκαν στον δημόσιο λόγο και χώρο, όπως και στα σχολεία. Στην παρέλαση του Οκτώβρη, σε αυτή τη μεγάλη γιορτή του εθνικισμού, του μιλιταρισμού και της μαθητικής πειθαρχίας, 6 μαθητές από σχολείο στο Γέρακα αποφάσισαν να κινηθούν με extra στρατιωτικούς όρους (αποκαλώντας τους εαυτούς τους «διμοιρία»), να τραγουδήσουν για τη «μακεδονία την ξακουστή» και να φωνάξουν εθνικιστικά συνθήματα. Ο διευθυντής του σχολείου αποφάσισε, επικυρώνοντας έτσι τη θέση και τον ρόλο του στη σχολική ιεραρχία, να τιμωρήσει με αποβολή τους μαθητές. Ακολούθησε κατάληψη του σχολείου, εθνικιστικά συνθήματα και χρυσαυγίτικα σύμβολα στους τοίχους, κρεμασμένες σημαίες στα κάγκελα και οι γνωστοί «αγανακτισμένοι γονείς» να μοιράζουν φυλλάδια με υπογραφές φασιστικών ομάδων. Λίγες μέρες μετά, ακολούθησαν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αλλά και με sms ανώνυμα καλέσματα σε μαθητές/τριες, με παρότρυνση σε μαζικές καταλήψεις σχολείων στις 29/11 «για τη μακεδονία και τα εθνικά θέματα (Β. Ήπειρος, Κασιόφας)». Τα καλέσματα αυτά αρχικά εμφανίστηκαν στη βόρεια Ελλάδα, επεκτάθηκαν παντού και στηρίχτηκαν επίσημα από τη χρυσή αυγή και διάφορες μακεδονικές και φασιστικές οργανώσεις και site.

Οι ίδιοι κύκλοι που στήνουν τα τελευταία 4 χρόνια όλο αυτό το θεατρικό του μίσους μέσα στα σχολεία, προσπάθησαν αυτή τη

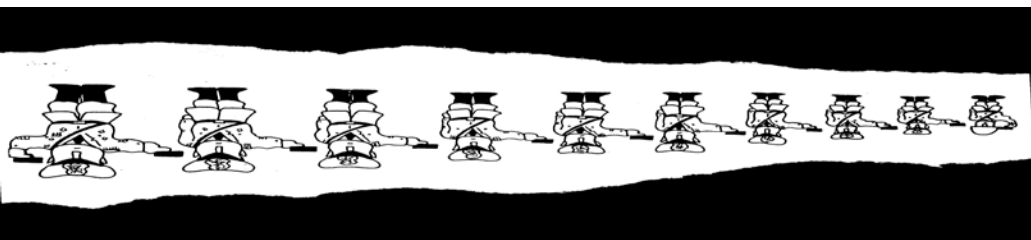
κάνουμε κοπάνα

φορά να χρησιμοποιήσουν το πολύ πιασάρικο για εκείνες τις μέρες «μακεδονικό» προς ενίσχυση του «λόγος και δράση», λίγο καιρό πριν ξεκινήσει το πανηγύρι των εθνικιστικών συλλαλητηρίων.

Προφανώς θεωρούν τους μαθητές/τριες ως ένα σώμα ενιαίο, εύκολα χειραγωγήσιμο, και προσπάθησαν να εκμεταλλευτούν την επιθυμία τους να χάσουν μάθημα. Οι καταλήψεις με εθνικιστικό περιεχόμενο που πραγματοποιήθηκαν ήταν σαφώς αποδυναμωμένες και θλιβερές.

Αντιθέτως, επειδή η κατάληψη αποτελούσε πάντα ένα βασικό μέσο μαθητικών αγώνων, το οποίο ερχόταν, έρχεται και θα έρχεται σε σύγκρουση με τον ίδιο τον θεσμό του σχολείου, την ιεραρχία του και τις διάφορες καταπιέσεις του, αλλά και με το κράτος και τους υπόλοιπους θεσμούς του, τα αντανakλαστικά των μαθητών/τριών σε διάφορα σχολεία απέναντι στο εθνικιστικό κάλεσμα που προσπάθησε να τους χειραγωγήσει ήταν άμεσα. Συνελεύσεις σε πολλά σχολεία, μαθητικά κείμενα ενάντια στον φασισμό και τον εθνικισμό, καλέσματα σε αντιφασιστικές πορείες στην ίδια ημερομηνία, κρεμάσματα πανό, συνθήματα στους τοίχους...

Γιατί στην τελική, **κάνουμε κατάληψη για την (στρογγυλή) τυρόπιτα και όχι για την εθνική ενότητα...**

**Τα όνειρά μας δεν δέχονται βηματισμό,
οι παρελάσεις σας βρωμάνε φασισμό**

Αν και η στρατιωτική εκπαίδευση στα σχολεία έλκει την καταγωγή της από την εποχή του βασιλιά Όθωνα, όταν στρατιωτικοί και πυροσβέστες κλήθηκαν να καλύψουν την έλλειψη γυμναστών σε αυτά, η επιχείρηση να στρατιωτικοποιηθεί η νεολαία έγινε κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του λάτρη του ναζιστικού κόμματος, Ιωάννη Μεταξά. Ο περίφημος δικτάτωρ του όχι, αφού είχε πρώτα ιδρύσει την ΕΟΝ (Εθνική Οργάνωση Νεολαίας) στις φάλαγγες της οποίας ανάγκαζε να συμμετέχουν όλοι οι νέοι 8-25 ετών, στις 25 Μάρτη του 1936 υποχρέωσε τους μαθητές όλων των σχολείων να παρελάσουν ενώπιον του βασιλιά και του ίδιου. Έκτοτε ο θεσμός των παρελάσεων καθιερώνεται και από την εποχή εκείνη έως και σήμερα αποτελεί εργαλείο της πιο χυδαίας εξουσιαστικής προπαγάνδας: της «εθνικής υπερηφάνειας» και της «εθνικής ενότητας».

Οι παρελάσεις δεν είναι τίποτα άλλο παρά γιορτές εθνικισμού, στρέβλωσης της ιστορίας. Δεν είναι τίποτε άλλο παρά φιέστες που στήνονται για να τονώσουν την εθνική ενότητα και ομοψυχία, την πεποίθηση πως έχουμε κοινό συμφέρον με όσους μας εξουσιάζουν, μας καταπιέζουν και οργανώνουν την εκμετάλλευσή μας. Γιορτές που επιχειρούν να ενισχύσουν την υποταγή μας κάτω από τη φανταστική κοινότητα του έθνους.

Οι παρελάσεις μιλούν τη γλώσσα του στρατού. Είναι άλλος ένας τρόπος με τον οποίο οι милитарιστικές αξίες και πρακτικές βγαίνουν από τα στρατόπεδα και διαχέονται κοινωνικά, ώστε να κανονικοποιηθεί και να ωραιοποιηθεί ο πιο δολοφονικός μηχανισμός. Ομοιόμορφη εμφάνιση, στολή, βηματισμός, ευθυγράμμιση που επιδιώκουν την εξάλειψη της διαφορετικότητάς μας · εκτέλεση στρατιωτικών παραγγελμάτων υπό τους ήχους εμβατηρίων που μας εξασκούν στην πειθαρχία· υποταγή στην εξουσία με την απόδοση τιμών στην εξέδρα των «επισήμων», που δεν είναι άλλοι από αυτούς που καθημερινά οργανώνουν την εκμετάλλευση και λεηλασία των ζώων μας. Σε αυτούς που θα μας δώσουν την εντολή να γίνουμε κρέας για τα κανόνια που προασπίζουν τα συμφέροντά τους. Οι παρελάσεις μάς εκπαιδεύουν στην ιεραρχία και τους διαχωρισμούς. Ψηλοί-κοντοί, αγόρια-κορίτσια, καλοί και κακοί μαθητές και μαθήτριες. Κανονική εκπαίδευση στα κατασκευασμένα πρότυπα περί σωματικής, έμφυλης, διανοητικής ανωτερότητας.

Οι «εθνικές γιορτές» και οι παρελάσεις αποτελούν πάντοτε πρόσφορο πεδίο για να εκφραστούν η εθνικοφροσύνη και ο ρατσισμός, ιδίως την περίοδο που διανύουμε. Μία περίοδο κατά την οποία οι εθνικοί λόγοι εντείνονται, με τα εθνικιστικά συλλαλητήρια των τελευταίων μηνών για την «ελληνικότητα της μακεδονίας» και τους λόγους για την προάσπιση των «εθνικών συμφερόντων». Απέναντι σε όσους θέλουν να μας εξοικειώσουν στα милитарιστικά, σεξιστικά, ρατσιστικά και εθνικιστικά πρότυπα, απαντάμε με ανυπακοή. Απέναντι σε όσους μας λένε να γίνουμε κοπάδι που θα περπατά καμαρωτά ως απομίμηση εργαλείου θανάτου, απαντάμε με την αποχή μας από милитарιστικές γιορτές.

Μην μπαίνεις στη γραμμή

της υπακοής,

της ομοιομορφίας,

της πειθαρχίας,

του εθνικισμού,

του милитарισμού

ομοιομορφία σου

‘ομοιομορφία σου

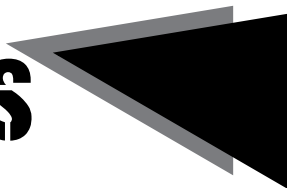
‘πειθαρχία σου

‘εθνικισμός σου

‘μилитаризм σου

Μην μπαίνεις στη γραμμή

Αντιμαθήματα Ιστορίας

Τι ήταν στ' αλήθεια η επανάσταση του '21;

Ήταν μια επανάσταση εθνική; Ποιος κατέγραψε την ιστορία που με τόση ευλάβεια παπαγαλίζουμε από τα πρώτα μας χρόνια στο σχολείο; Ποιοι μας μαθαίνουν να φουσκώνουμε από υπερηφάνεια όταν τραγουδάμε «όλη η δόξα, όλη η χάρη, άγια μέρα ξημερώνει και τη μνήμη σου το έθνος χαιρετά γονατιστό» στις σχολικές γιορτές και παρελαύνουμε σαν στρατιωτάκια στις μαθητικές παρελάσεις;

Το σχολείο, ως θεσμός που λειτουργεί απόλυτα ευθυγραμμισμένα με τα συμφέροντα του κράτους, αφού είναι ο κυρίαρχος ιδεολογικός μηχανισμός του, δεν θα μπορούσε να στοχεύει σε κάτι λιγότερο από τη διατήρηση και ενδυνάμωση της εξουσίας, αναπαράγοντας -μέσα από τα βιβλία της ιστορίας- τους μύθους και τις ρητορείες περί «ελληνικού έθνους», «εθνικής επανάστασης», «εθνικής ομοψυχίας» και «απαράμιλλου ηρωισμού και αυτοθυσίας των ελλήνων». Άλλωστε, η καλλιέργεια και διαφύλαξη της εθνικής συνείδησης είναι βασικό μέλημα της εξουσίας και λειτουργεί ως συνεκτικό στοιχείο των υπηκόων κάθε κράτους. Έτσι, με χειρουργικό τρόπο αποκρύπτονται οι διαχωρισμοί σε πλούσιους και φτωχούς, εξουσιαστές και εξουσιαζόμενους, και αυτό που από μικρή ηλικία διδασκόμαστε είναι πως πάνω απ' όλα «είμαστε έλληνες». Η ιστορία διαστρεβλώνεται μέσα απ' τον παραμορφωτικό φακό της εξουσίας, ξαναγράφεται και προσαρμόζεται κατά το δοκούν, προετοιμάζοντας τη νέα γενιά υπηκόων που, απ' τη μια θα πιστεύουν σε σύμβολα, σημαίες και «εθνικά συμφέροντα», κι από την άλλη θα ενσωματώνουν και θα αναπαράγουν ρατσιστικές αντιλήψεις ενάντια σε όσες/ους δεν ανήκουν στο... φαντασιακό έθνος τους.

Η επανάσταση του '21 δεν ήταν εθνική, αλλά κοινωνική. Δεν την έκαναν οι «έλληνες» των σχολικών βιβλίων, αφού μέχρι τότε δεν υπήρχε ούτε «ελληνικό έθνος», ούτε «εθνικό κίνημα» ούτε φυσικά «εθνική συνείδηση» που παρακίνησε τα υποκείμενα της επανάστασης. Το «έθνος των ελλήνων» άρχισε να κατασκευάζεται και να επιβάλλεται λίγο μετά τη νεοσύστατη κεντρική διοίκηση. Οι εξεγερμένοι/ες ήταν αρβανίτες, βλάχοι, φτωχοί τούρκοι, μουσουλμάνοι, χριστιανοί, ρουμελιώτες, μωραΐτες κ.ά., που εναντιώθηκαν στις άθλιες συνθήκες διαβίωσης, την εκμετάλλευση και την καταπίεση. Αρχικά στράφηκαν εναντίον των Τούρκων, καθώς είχαν στην κατοχή τους στρατό, με την προοπτική να τους παροπλίσουν, ώστε να μπορέσουν στη συνέχεια ανενόχλητοι να στραφούν ενάντια στους άλλους τυράννους τους, την εκκλησία, τους κοτζαμπάσηδες, τους εφοπλιστές.

καιρός να αμφισβητήσουμε τις εθνικές αφηγήσεις

Κρυφό σχολειό... «Φεγγαράκι μου λαμπρό, φέγγε μου να περπατώ...»

Ένα από τα μεγαλύτερα παραμύθια για την περίοδο της οθωμανικής κυριαρχίας, που

αποσκοπεί στην ανάδειξη των «κακών» Οθωμανών έναντι της «καλής» εκκλησίας. Εκτός από το γεγονός ότι δεν υπήρχε κανένα διάταγμα σουλτανικό ή βεζυρικό που να απαγορεύει την εκπαίδευση των υπηκόων στην οθωμανική αυτοκρατορία, υπήρχαν εκπαιδευτήρια υπό ελληνική διεύθυνση που λειτουργούσαν στην Κωνσταντινούπολη (Μεγάλη του Γένους Σχολή), στη Σμύρνη (Ευαγγελική Σχολή) κ.α., εν γνώσει των οθωμανικών αρχών και χωρίς να παρεμποδίζεται η λειτουργία τους.

Ποιος σήκωσε το λάβυρο της επανάστασης...οεο;;;

Το γεγονός ότι η επέτειος της επανάστασης γιορτάζεται στις 25 Μάρτη (που συμπίπτει χρονικά με τη θρησκευτική γιορτή του Ευαγγελισμού), καθώς και η δήθεν ευλογία των όπλων στη μονή της αγίας Λαύρας από τον Παλαιών Πατρών Γερμανό, συνθέτουν το παζλ της απόπειρας σφετερισμού της επανάστασης από την εκκλησία.

Στην πραγματικότητα, ο Π.Π. Γερμανός μαζί με τους προεστούς και ειδικά το Ζαΐμη, βρέθηκαν στην μονή για να συζητήσουν το τρομερό τους δίλημμα: να πάρουν το μέρος των εξεγερμένων και να χάσουν τα προνόμιά τους ή να διατηρήσουν τις σχέσεις τους με την οθωμανική αυτοκρατορία και να έρθουν αντιμέτωποι με τους επαναστατημένους; Η ορμή των τελευταίων τους πρόλαβε και ο Π.Π. Γερμανός ευλόγησε την επανάσταση υπό την απειλή των όπλων στην πλατεία Αγ. Γεωργίου στην Πάτρα, κι όχι στη μονή της Αγίας Λαύρας...

Παιδομαζώματα...διαβολοσκορπίσματα

Το παιδομάζωμα ήταν οθωμανική πρακτική στρατολόγησης νεαρών αγοριών από χριστιανικές οικογένειες με σκοπό τη στελέχωση του στρατιωτικού (τάγμα γενίτσαρων) και διοικητικού μηχανισμού του σουλτάνου. Πολλοί νέοι μουούνταν στον μωαμεθανισμό εθελούσια, αναλαμβάνοντας σημαντικά κυβερνητικά αξιώματα της οθωμανικής αυτοκρατορίας, όπως γραμματείς των καπουδάν πασάδων και ιερωμένοι του μωαμεθανισμού (ιμάμηδες, μουφτίδες κ.α.), με διόλου ευκαταφρόνητα εισοδήματα. Αποτελούσε μεγάλη «τύχη και τιμή» για τις οικογένειές τους, που -όπως αναφέρει ο Μακρυγιάννης- πάσχιζαν για να στείλουν το παιδί τους στην αυλή του Σουλτάνου.

Κοιταμπάσηδες-προεστοί-δημογέροντες-πρόκριτοι (πόσα συνώνυμα πια...???)

Τοπικοί άρχοντες που ασκούσαν εξουσία στο όνομα του Σουλτάνου. Κύρια αρμοδιότητά τους ήταν η είσπραξη των φόρων, μεγάλο μέρος των οποίων παρακρατούσαν οι ίδιοι, καθώς η κεντρική διοίκηση ενδιαφερόταν μονάχα για το ποσό που αυτή εισέπραττε κι όχι για το ύψος των φόρων. Ήταν παράλληλα μεγαλέμποροι και τσιφλικάδες, ενώ λειτουργούσαν και σαν δανειστές-τοκογλύφοι της επαρχίας τους. Διατηρούσαν ιδιωτικούς στρατούς για την προστασία τους, την καταστολή αλλά και την τρομοκράτηση του κόσμου, ώστε να αποδίδουν τους φόρους που τούς επέβαλλαν. Σ' αυτά τα αξιώματα δεν υπήρχε θρησκευτικός ή άλλος αποκλεισμός και, όπως είναι φυσικό, οι προνομιούχοι δεν επιθυμούσαν καμία ανατροπή της υπάρχουσας κατάστασης. Αυτός τους ο ρόλος τούς έκανε συχνά μισητούς στους υπόλοιπους πληθυσμούς. Χαρακτηριστική είναι η φράση που αναφέρεται στην «Αωνύμου του Έλληνο Ελληνική Νομαρχία»: «οι κοιταμπάσηδες ήσαν περισσότερο μισητοί κι απ' αυτούς ακόμα τους Τούρκους».

Πατριαρχείο και Εκκλησία: Το απόλυτο σκοτάδι...

Η επίσημη εκκλησία αποτελούσε ουσιαστικά «κράτος εν κράτει» εντός της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης είχε απόλυτη εξουσία επί των μοναστηριών και του κλήρου, το δικαίωμα να χειροτονεί και να καθαιρεί αρχιερείς και ιερείς και παράλληλα να δικάζει υποθέσεις μεταξύ χριστιανών. Στην επίσημη εκκλησία ανήκαν τεράστιες εκτάσεις γης, αναφαίρετες κι αφορολόγητες, ενώ είχε το δικαίωμα να επιβάλλει στους πιστούς κεφαλικό φόρο, να τους υποχρεώνει να δουλεύουν στα κτήματά της και να διαθέτουν μέρος της περιουσίας τους υπέρ αυτής. Οι σχέσεις εκκλησίας και σουλτάνου ήταν άριστες, αφού το κήρυγμά της σκόρπιζε τον φόβο και απαιτούσε την πλήρη υποταγή στην εξουσία του.

Αν και αρκετοί ιερείς συμμετείχαν μεμονωμένα στην επανάσταση, η επίσημη εκκλησία αντιτάχθηκε σθεναρά, με έντυπα και εγκυκλίους, σε οποιαδήποτε δράση υπονόμει τις κυρίαρχες δομές εξουσίας και μαζί μ' αυτές τα προνόμιά της, πολύ πριν ξεσπάσει η επανάσταση, αλλά και κατά τη διάρκεια αυτής.

Κι όπου δεν πίπτει λόγος, πίπτει... αφορισμός!

Μπροστά στην αδυναμία της να αποτρέψει την επανάσταση, επιχείρησε -κατά τη διάρκειά της- να ενισχύσει την ηγεμονία της πάνω στον ντόπιο πληθυσμό, και στη συνέχεια, με κατασκευασμένες αφηγήσεις, να ξεπλύνει τον αντεπαναστατικό της ρόλο και τις πραγματικές της σχέσεις με την οθωμανική αυτοκρατορία.

{...}Επειδή οι επαναστάτες «θέλουν να διαταράξουν την άνεση και ησυχία των ομογενών μας πιστών ραγιάδων της πανίσχυρης βασιλείας, κάτω από την προστασία της οποίας απολαμβάνουν τόσα προνόμια ελευθερίας, όσα δεν απολαμβάνει κανένα άλλο υποτελές έθνος ... Να διακηρύττετε παντού την απάτην αυτών των κακόβουλων ανθρώπων και να τους στηλιτεύετε παντού ως κοινούς κακοποιούς και καταστροφείς, επειδή ενεργούν όπως δεν ταιριάζει στον χαρακτήρα του ραγιά.{...}

[Απόσπασμα από τον αφορισμό]

Εθνοσυνελεύσεις

Δεν ήταν τίποτα άλλο από συνελεύσεις των κοτζαμπάσηδων, των τσιφλικάδων και των εφοπλιστών (ιδιαίτερα των Υδραίων) για τα συμφέροντά τους. Οι αγωνιζόμενοι τους μισούσαν και σε κάθε εθνοσυνέλευση τους υποδέχονταν με τα άρματα, έτοιμοι να τους σφάζουν.

Οι «προκομμένοι του έθνους» και οι λόγιοι:

Οι επονομαζόμενοι «καλαμαράδες» είναι αυτοί που φαντασιώνονταν και κατασκεύαζαν προεπαναστατικά την ιδέα του «ομοούσιου ελληνικού έθνους» και που αργότερα ανέλαβαν το εξίσου δύσκολο έργο της εκκαθάρισης και εξελληνισμού της ιστορίας.

Φιλική Εταιρεία

Αποτελούταν από σχεδόν όλους τους παλαιοελλαδίτες κοτζαμπάσηδες, από δεσποτάδες, από κάποιους Φαναριώτες, τους λόγιους της διασποράς, τους «Μεγάλους Διερμηνείς», τους ηγεμόνες της Μολδοβλαχίας και τους πλούσιους ομογενείς της Ρωσίας. Τις παραμονές της επανάστασης όταν είδαν ότι αυτή αποκτούσε κοινωνικά χαρακτηριστικά, αφού δεν είχαν τη δυνατότητα να τη ματαιώσουν επιχείρησαν να τη χειραγωγήσουν.

Εθνικοί «ήρωες» και εθνοπατέρες

Απαραίτητο συστατικό της κατασκευασμένης εθνικής υπερηφάνειας. Ήταν όλοι τους «έλληνες», «χριστιανοί», ανιδιοτελείς και αφοσιωμένοι στον αγώνα για την απελευθέρωση τους «έθνους».

Μιαούλης-Κανάρης

Οι μεγάλοι μπουρλοτιέρηδες του έθνους πάντα σε αγαστή συνεργασία. Εφοπλιστές και οι δύο πριν την επανάσταση, ουσιαστικά αναγκάστηκαν λόγω των συνθηκών να πάρουν μέρος. Κατά τη διάρκεια της επανάστασης οργάνωσαν πειρατικές ενέργειες από εκείνες που μόνο αυτοί ήξεραν και που τις εφάρμοζαν προεπαναστατικά προκειμένου να γίνουν πλουσιότεροι.

Μπιθεγκούρας aka Κολοκοτρώνης

Ο γέρος του Μωριά. Το πραγματικό του όνομα ήταν «Μπιθεγκούρας» (αρβανίτικο). Ξεκίνησε σαν κλέφτης στα βουνά και κατέληξε υπασπιστής του βασιλιά Όθωνα. Γράφεται ότι τουλάχιστον δυο φορές έσωσε προεστούς και κοτζαμπάσηδες από την οργή των επαναστατημένων. Χαρακτηριστική είναι η τοποθέτησή του σε μια εθνοσυνέλευση: *«Έλληνες να 'συχάσετε. Να σκοτώσετε τους Άρχοντας θέλετε πάλι; Μη φοβάστε, κλεισμένους τους έχουμε στον πύργο σαν πουλιά, μα δεν έχουν φτερά να πετάξουν. Κι αντίς πριν σκεφτούμε τους σκοτώσουμε, τους σκοτώνουμε μετά μια ώρα αφού σκεφτούμε, αν το βρούμε σωστό να σκοτωθούν. Εδώ τους έχουμε. Εγώ σας τους παραδίνω. Έχετε λοιπόν υπομονή...».*

Μάρκος Μπότσαρης

Σουλιώτης αλβανικής καταγωγής, γόνος μιας από τις μεγαλύτερες σουλιώτικες οικογένειες. Κουβαλούσε διερμηνέα στις συναντήσεις του με τους οπλαρχηγούς, γιατί δεν ήξερε καλά ελληνικά.

Καποδίστριας

Απειλίσσε τους απεσταλμένους της «Φιλικής Εταιρείας» με απέλαση και ότι «θα τους έδενε ωραία» όταν αυτοί του έκαναν πρόταση να ηγηθεί του αγώνα. Στον Γαλάτη που του μίλησε πρώτος για την επανάσταση τού απάντησε «.....πρέπει ν' αφήσουν τας επαναστατικές σκευωρίας των και να ζουν όπως πριν υπό τας κυβερνήσεις υφ'ας ευρίσκονται, έως ότου η θεία πρόνοια ευδοκήσει άλλος.»

αποσιωπημένες πτυχές των προεπαναστατικών χρόνων

Η συντριβή των κλεφτών

Η απαλλοτρίωση της κοινοτικής γαιοκτησίας απ' τους οθωμανούς πασάδες και τους χριστιανούς κοτζαμπάσηδες, θα προκαλέσει, όπως και στον υπόλοιπο ηπειρωτικό «ελλαδικό χώρο», το φούντωμα του φαινομένου της κοινωνικής ληστείας. Ο τρόμος μπροστά στην ανεξέλεγκτη κλέφτικη δραστηριότητα, θα συσπειρώσει τα αλληλοσπαρασσόμενα μικτά ταράφια (κόμματα) των οθωμανών και χριστιανών γαιοκτημόνων σε μια επιχείρηση περιορισμού της, κάτω από τη στήριξη της κεντρικής εξουσίας και με τις ευλογίες του κλήρου. Το έναυσμα της σφοδρής ένοπλης αντιπαράθεσης, που θα κρατήσει δύο χρόνια (1804-1806), θα καταλήξει στον αποδεκατισμό των κλεφτών. Το σημαντικότερο ρόλο στην επιτυχή έκβαση της εξουσιαστικής επιχείρησης εξολόθρευσης των κλεφτών, θα παίξει το υπογεγραμμένο από δώδεκα δεσποτάδες, αφοριστικό κείμενο του Πατριάρχη, σε συνδυασμό με την τρομοκρατία που θα εξαπολύσει ο οθωμανικός στρατός.

Πηγές

Κυριαρχία και Κοινωνικοί Αγώνες στον «Ελλαδικό Χώρο», έκδοση Αναρχική Αρχαιοθήκη Κ. Σιμόπουλου, Βασανιστήρια και Εξουσία

Θ. Κολοκοτρώνη, Απομνημονεύματα

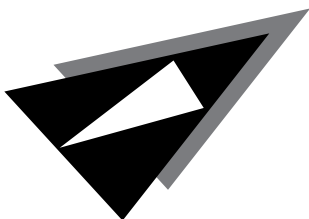
Γιάννη Κορδάτου "Η κοινωνική σημασία της ελληνικής επαναστάσεως του 1821"

Τάσου Βουρνά: Η ιστορία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας (τόμος Α')

Γιάννη Κορδάτου: Η μεγάλη ιστορία της Ελλάδας

Γιάννη Σκαρίμπα: Η αλήθεια του 1821 (τόμοι Α', Β', Γ')

Γιάννη Σκαρίμπα: Η αριστοκρατία του 1821

[Αφίσα που κολλήθηκε στις περιοχές μας με αφορμή τα στρατοδικεία 3 ολικών αρνητών στράτευσης]

ΟΥΤΕ ΜΙΑ ΩΡΑ - ΟΥΤΕ ΕΝΑ ΕΥΡΩ ΣΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟ ΚΑΝΕΝΑΣ ΦΑΝΤΑΡΟΣ ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΟΥΘΕΝΑ

ΣΤΕΚΟΜΑΣΤΕ ΑΝΑΧΩΜΑ

Στην εθνική στρατηγική της επιθετικής επαναφοράς της κρατικής αφήγησης για μια «Ελλάδα ηγέτιδα δύναμη» στα Βαλκάνια, το Αιγαίο, τη νοτιοανατολική Μεσόγειο, των διακρατικών ανταγωνισμών για τις ΑΟΖ, τις υφαλοκρηπίδες, το «μακεδονικό», των «θερμών επεισοδίων» που ετοιμάζονται μέσα από υπουργεία και στρατιωτικά επιτελεία, της εξοηλιστικής φρενιτιδας

Στην εθνικιστικό παροξυσμό των πατριωτών κάθε απόχρωσης και των συλληλητηρίων τους, της θεσμικής-μιντιακής ηρωοποίησης πατενταρισμένων φασιστών τύπου Κασιφά, των καταλήψεων σχολείων με εθνικιστικό περιεχόμενο, των ρατσιστικών δολοφονιών, όπως αυτή του 63χρονου μετανάστη εργάτη της Petrit Zifile από τον χρυσαυγίτη Δημήτρη Κουρή στην Κέρκυρα

ΔΕΝ ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ

Τις ένοπλες δυνάμεις των αφεντικών που διεξάγουν τους πολέμους, οργανώνουν στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών, καταστέλλουν εξεγέρσεις και διαχέουν κοινωνικά τον μιλιταρισμό

ΔΕΝ ΠΟΛΕΜΑΜΕ

Για τα συμφέροντα κρατών και πολυεθνικών, για στρατιωτικές συμμαχίες και Νατοϊκούς σχεδιασμούς, για ενεργειακά κοινάσματα και αγωγούς

ΟΛΙΚΗ ΑΡΝΗΣΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ

Στον κόσμο των εθνών, των κρατών, των συνόρων, των στρατών, των θρησκειών, του κεφαλαίου, της πατριαρχίας, των φυλετικών και πολιτισμικών διαχωρισμών-διακρίσεων

**Συγκεντρώσεις πληθελυγής
στους ολικούς αρνητές στράτευσης**

Στρατοδικείο ΡΟΥΦ, 9.00 π.μ., όπου δικάζονται

Τετάρτη, 06/02:

Κωνσταντίνος Γουνιτσιώτης και Στράτος Μωυσής

Δευτέρα, 18/02:

Παύλος Χριστόπουλος

Πρωτοβουλία για την Ολική Άρνηση Στράτευσης (Αθήνα), Αναρχικές/αί από τις δυσκές συναιστές της Αθήνας και τον Πειραιά, Κατάληψη Αγρός (Πόρκο Τρίτων - Ίλιον), Βερολίνος (Ίλιον), Κατάληψη Σινάδο (Αργόλεω), Παράδος (Νικόλα), Ρεσόντο (Κερσίον)